artfilmfest
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
TRENČIANSKE TEPLICE
TRENČÍN
20. - 27. 6. 2009
Trenčianske Teplice / Trenčín
17.

Hľadám viac ako len zábavu pre diváka

Je filmovým kritikom prestížneho magazínu Variety. Pravidelne ho pozývajú do festivalových porôt po celej Európe. A v porotcovskej stoličke pôsobí aj na Art Fim Feste. Američan Jay Weissberg.

Divácke ceny na filmových festivaloch po celom svete sa takmer vždy líšia od cien poroty. Nemali by sa však zhodovať?

Nie, isto nie. A myslím, si, že inteligentný programový riaditeľ tvorí program tak, aby si tam to svoje našlo publikum a aj porota. My porotcovia hľadáme iné veci vo filmoch ako publikum. Čím, pravdaže, nechcem povedať, že filmy, ktoré sa páčia divákom, sú menejcenné. Základ je, že ľudia v porote sú z filmového priemyslu. My vidíme nepreberné množstvo filmov, a hľadáme viac ako len zábavu pre diváka. Hľadáme niečo hlbšie, niečo, čo je viac umelecky kvalitné. Takže si myslím, že je správne a výborné, že existuje divácka aj porotcovská cena.

Vychováva teda porota divákov tým, že vyhlási víťaza, a teda vytiahne na „vrchol" práve tie kvalitné filmy podľa odborníkov?

Je to veľká zodpovednosť. Mojou robotou je povedať ľuďom, ktoré filmy sú dobré a ktoré nie a prečo. Takže toto možno považovať za časť výchovy diváka. Výsledky poroty sú vždy kompromisom. Obvykle každý chce za víťaza niekoho iného, a tak sa často stáva, že definitívnym víťazom sa stane film, ktorý si ani jeden z porotcov nedal u seba na prvú priečku. Keď ste v branži, počúvate mnoho historiek o porote. Často aj ja sám nesúhlasím s výsledkami porôt. Ale vo všeobecnosti si myslím, že ľudia skôr dávajú na vlastný vkus, a ja som rád, keď majú diváci vlastný názor a sú si ním istí. A neviem, či niečo ceny poroty znamenajú pre samotné publikum. Pravdaže okrem Oscarov, Zlatých glóbusov či cien z Cannes.

Aké kritériá používate na ohodnotenia filmu?

Pozerám sa na každý film ako na celok sám o sebe. Snažím sa prísť na to, aké posolstvo si režisér zvolil a či ho podáva správnou cestou. Pravdaže sa sústredím aj na kameru, scenár, výkony, strih...

Filmy však nie sú športové preteky s jednoznačným výsledkom. Umenie vnímame aj emóciami a každý ich má nastavené inak. Dá sa teda umenie hodnotiť objektívne?

Nie, nie. To je nemožné. Aj som pri filmoch emocionálny. Veľa plačem. A môžem pravidelne pozerať za mesiac aj 15 filmov, stále ma niektoré dokážu rozplakať. Ale filmy sa dajú hodnotiť na základe istých stanovených objektívnych hodnôt. Ako kritik musíte byť vzdelaný, musíte poznať históriu v danej oblasti. A keď máte tieto vedomosti, môžete byť istým spôsobom objektívny. Ale vždy tam bude istá dávka subjektivity. Napríklad jeden môj kamarát rád pozoruje vtáky, takže, keď on vidí vo filme vtáky, vždy sa mu ten film páči. A my všetci máme tieto gombíky, na ktoré isté filmy zatlačia.

text: Zuzana Kizáková
foto: Eduard Genserek

Súťažné filmy? Bude to silný boj

O Modrého anjela, hlavnú cenu Art Film Festu, tento rok bojuje 15 filmov. A súťaží aj snímka Hlad, pod ktorou je ako režisér podpísaný Steve McQueeen. Nejde však o legendárneho amerického herca, ale o britského umelca rovnakého mena. „Film je politickým remakom Umučenia Krista, akurát, že viac estetizovaným: Je precízny, podnetný a, napriek svojim desivým obrazom, elegantný. Je to triumf - masochistickej doslovnosti," napísal v recenzii New York Magazine. Film rozpráva o posledných šiestich týždňoch v živote politického väzňa v Írsku začiatkom 80. rokov, získal McQueen vlani cenu pre najlepší debut na festivale v Cannes.

Rovnakú cenu si z Cannes tento rok odniesol austrálsky film Samson a Dalila režiséra Warwicka Thorntona. Sleduje dvoch aborigínskych tínedžerov, 15-ročného Samsona a 14-ročnú Dalilu, ktorých tragédia prinúti opustiť domov. Ich láska je všetko, čo majú.

Rumunský režisér Radu Jude má na svojom konte najoceňovanejší krátky film v dejinách rumunskej kinematografie - snímku Elektrónka. O Modrého anjela sa uchádza s celovečerným debutom Najšťastnejšie dievča na svete. Jednoduchý smutno-smiešny príbeh mladej Delie, ktorá v súťaži vyhrá auto, musí však za to účinkovať v reklamnom spote, získal cenu aj na Berlinale.

Aj ďalšie súťažné filmy už majú niekoľko ocenení - Katalin Varga režiséra Petra Stricklanda má Strieborného medveďa z tohtoročného festivalu v Berlíne, americko-mexický film Bez mena ocenili na festivale Sundance a súťaží aj najlepšia snímka tohtoročného festivalu v Göteborgu, Návštevník, v ktorom si zahral aj český herec Pavel Liška. ***Matúš Kvasnička, redaktor denníka Pravda***

AFF_04.indd 1 6/22/09 8:46:54 PM

Rekordný Art Film Fest

Rekordnú návštevnosť zaznamenal prvý víkend na 17. ročníku Art Film Festu v Trenčianskych Tepliciach a Trenčíne.

V sobotu festivalové kiná navštívilo takmer dve tisíc ľudí, a nedeľa trhla absolútny rekord návštevnosti za jeden deň – do festivalových kín zavítalo viac ako tri tisíc ľudí.

Návštevnosť Art Film Festu za prvý víkend tak dosiahla skoro polovicu návštevnosti festivalových kín minulého roka.

„Priznám sa, že keď som počul prvé číslo návštevnosti za sobotu, tak som tomu nechcel veriť. Keď som bol totiž na Artfilme pred dvoma rokmi, prešiel som si cez víkend premietacie sály v Trenčianskych Tepliciach a Trenčíne a vtedy tam bolo dosť málo ľudí. A teraz máme za prvé dva dni takmer polovicu minuloročnej účasti návštevníkov v kinách. Je to skvelé číslo," hovorí programový riaditeľ Art Film Festu Peter Nágel.

„Snažil som sa program poskladať podľa najlepšieho presvedčenia, ale to, akým spôsobom tie filmy naprogramujete, je vždy lotéria. Samozrejme je veľmi príjemné, keď v nedeľu doobeda nájdete v Trenčianskych Tepliciach plné kino," dodáva. ***(kiz)***

Česi si uctia Slovákov

Počas 35. Letnej filmovej školy v Uherskom Hradišti, ktorá sa začína 24. júla, premietnu približne 40 slovenských filmov. V sekcii Višegrádsky horizont si uctia dvoch významných slovenských filmárov, ktorí sa dožívajú tento rok okrúhlych životných jubileí. Osemdesiate narodeniny režiséra Petra Solana si pripomenú piatimi krátkymi filmami (Balkón plný plienok, Slávny pes, Burza, Len lístok poľnej pošty, A sekať dobrotu!), a aj stredometrážnymi a celovečernými snímkami Malá anketa, Nadprirodzený dar, Sedem svedkov a Dialóg 20 - 40 - 80, na ktorom Solan spolupracoval spolu so Zbyňkom Brynychom a Jerzym Skolimowským. Na LFŠ si pripomenú ako scenáristickú, tak aj režisérsku tvorbu Ondreja Šulaja, a to prostredníctvom filmov Neha a Všetko čo mám rád Martina Šulíka či jeho vlastných televíznych snímok O psíčkovi a mačičke a Na Bukvovom dvore.

V retrospektívnej časti LFŠ premietnu slovenské filmy Tichá bolesť a Právo na minulosť Martina Hollého, Zvláštní bytosti Fera Feniča a Keď hviezdy boli červené Dušana Trančíka. Filmy z trinásťdielneho televízneho cyklu Deti vetra z roku 1991 uvedú v rovnomennej sekcii a pri tejto príležitosti predstavia novú knihu Ostáva človek - Martin Slivka, ktorú už predávajú na Art Film Feste v Trenčianskych Tepliciach aj v Trenčíne.

Kultové slovenské filmy Vlčie diery Paľa Bielika a Slnko v sieti Štefana Uhra vybrali predstavitelia periodík z krajín V4 do druhého ročníka projektu Panoráma filmovej kritiky, keďže podľa nich reprezentujú zlomové obdobia slovenskej kinematografie.

Návštevníci LFŠ budú môcť spoznať i nové slovenské filmy. Vo svetovej premiére premietnu nový film režisérky Zuzany Piussi Hrdina. Uvedú aj Pokoj v duši, Veľký rešpekt, Tobruk, T.M.A., dokumenty Ako sa varia dejiny, Momentky, Kým sa skončí tento film, Medzi 4 - 5,6 Vlada Balca, Optimista či Cesta Magdalény Robinsonovej .

Lucia Makayová, redaktorka SITA

DELIKATESY NA DNES

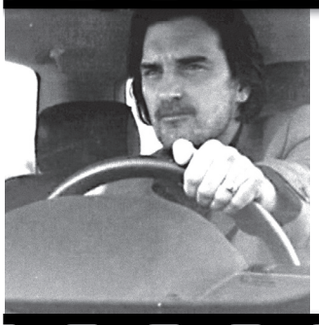

Buick Riviera
10. 30 Tatra Banka Cinema

Trofeje za najlepší film, najlepších hercov a cena kritikov FIPRESCI zo sarajevského filmového festivalu patria tejto chorvátskej snímke o dvoch bosnianskych emigrantoch. Vo vojne o Sarajevo patrili k rozdielnym náboženským skupinám. Ale keď sa v jednu osudnú noc stretnú a strávia spolu nasledujúcich 24 hodín, sú k sebe priťahovaní nevysvetliteľnou silou.

Hlad
19. 00 Tatra Banka Cinema

V roku 1981 sa konflikt v Severnom Írsku stal smrteľne nebezpečným bojom. Snímka zobrazuje posledných šesť týždňov v živote politického väzňa Film predstavuje precízny a strhujúci portrét politického násilia. Ukazuje nielen, kým bolo spôsobené, ale najmä, kto ho najviac pocítil. Film je všeobecne označovaný jedno z najlepších diel minulého roka.

Ako sa varia dejiny
18. 30 Art Kino Metro

Pozoruhodný dokumentárny film slovenského režiséra Petra Kerekesa mapuje historické vojnové konflikty cez výpovede vojnových kuchárov. Originálnym spôsobom sa pýta aj, či by nebolo vojen, ak by nebolo ani vojenských kuchárov. Okrem zaujímavých výpovedí, je film atraktívny aj hravou vizuálnou stránkou. Bude vybuchovať nielen bomby, ale aj jedlo.

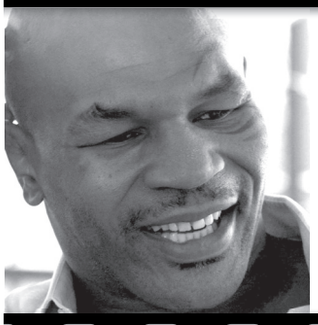

Tyson
20. 45 ODA

Obdivovaný a zatracovaný. Taký je bývalý šampión v superťažkej hmotnosti. Nemusíte byť milovníkom boxu, ale dokumentárny film Mike Tyson vás dostane. Prináša pútavú chronológiu bezpochyby zaujímavého života tejto kontroverznej športovej figúry. Dozviete sa, ako si chlapec z chudobného černošského geta vydobyl svoj americký sen.

POZVÁNKY NA DNES

Radek Pastrňák a Pakostra blues, DJ Stevie

21:00 Festivalová kaviareň

Vo festivalovej kaviarni zavládne melancholická atmosféra. Smútiť sa však nebude.

Oscar Rózsa predstaví Pakostra blues. Frontman známej českej kapely Buty, Radek Pastrňák, uvedie jeden zo svojich ojedinelých projektov. Skupina Buty sa preslávila nielen svojou hudbou, ale aj textami piesní, ktoré skladá práve Pastrňák.

Na gitaru ho bude doprevádzať spevák Jiří Kostadinov a na basu Josef Joa After Pak, ktorý patrí k významným osobnostiam ostravskej hudobnej scény.

Nie je blues ako blues. To Pastrňákove bude „hospodské". Texty vraj „chodia" za ním domov. Námety čerpá z detstva alebo z krčmových rozhovorov. A tak miestami zaznie ostravské nárečie, priostrené špecifickým humorom.

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE

Publikácie a DVD za výhodné ceny

Milovníci dobrej filmovej literatúry majú na Art Film Feste skvelú príležitosť doplniť si svoju knižnicu i mediatéku. Slovenský filmový ústav na festivale v predajnom stánku v kine ODA v Trenčíne ponúka svoje edičné výstupy za mimoriadne výhodné ceny. Pre záujemcov sú pripravené staršie aj aktuálne knižky, medzi nimi napríklad monografie Herec Ivan Palúch, Ján Kadár či Juraj Jakubisko, pre náročnejších čitateľov sú v predaji teoretické publikácie Balkán alebo metafora Jany Dudkovej, Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky Jurija M. Lotmana a mnohé ďalšie. Z DVD nosičov si možno za zvýhodnené ceny SFÚ zakúpiť napríklad všetkých tituly z edícií Slovenský film 70. a 60. rokov a z edície Slovenský film 80. rokov.

Princ Bajaja osobne

Moderátorka Elena Vacvalová privíta v Kursalóne v Trenčianskych Tepliciach herca Ivana Palúcha.

Bude sa spomínať. Filmovo.

Na minuloročnom 16. ročníku Art Film Festu si Palúch prevzal cenu Hercova misia. Preslávil sa v postave Adama-Jednoručku v kritikmi vysoko oceňovanom klenote česko-slovenskej kinematografie režiséra Františka Vláčila - Markéta Lazarová. Jeho debut bol i debutom mladučkej Magdy Vášaryovej. A tak ani ona nemôže chýbať pri „artfilmovskom" spomínaní. Obaja v svojich úlohách excelovali spolu s Františkom Veleckým. Spomínaná herecká trojica sa opäť stretla v českej rozprávke Bajaja režiséra Antonína Kachlíka.

Málokomu sa podarí, aby sa v priebehu jedného ročníka objavil v troch filmoch, súťažiacich na festivale v Cannes. Palúchovi sa to podarilo. A tak sa mu dostalo aj veľkého potlasku na prestížnom canneskom červenom koberci. A práve na francúzskom pobreží sa zoznámil aj s Omarom Sharifom, s ktorým si dokonca spoločne zahrali v kasíne. Medzi jeho hereckých partnerov patrili napríklad Anita Pallenberg, Anton Diffring, Anna Karina, Miloš Kopecký, Pavel Landovský, ale i legenda francúzskeho filmu Annie Girardot.

Palúch založil Fakultu dramatických umení na Akadémii umení v Banskej Bystrici, kde sa mu podarilo pozvať profesorov z pražskej FAMU ako napríklad režisérov Dušana Kleina a Jiřího Svobodu. V súčasnosti učí hereckú tvorbu na súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch. *(alex)*

RESUME

I'm looking for more than simply a crowd-pleaser

Interview with jury member Jay Weissberg.

Audience awards at festivals around the world differ from jury awards. Shouldn't it be the same?

No, it shouldn't be the same. And I think an intelligent festival programmer understands that there are films that you programme for the public, and there are films you programme for a jury. We're all looking for different things. Which isn't to say that a film that appeals to the public won't also appeal to me. The idea is that people on the jury are within the industry. We see a lot of movies. And what we're looking for is something more than simply a crowd-pleaser. I think we're looking for something that speaks to something deeper, or that has a more "artistic" quality. So I think that it's perfectly right that there be a separation between the public prize and the jury prize. It's very rare that the two meet, and that's normal to me.

Do juries educate audiences by announcing a winner, thus raising the status of films that are according to experts high-quality?

It's our responsibility. My job is to tell people what films are good and what films aren't, and why.

But that is a part of education.

Yes, it is a part of education. I don't expect, though, most jury prizes to mean anything to an audience. The Oscar means something to a lot of people. Often it shouldn't. The top award at Cannes, the Palme d'Or often means something, more to a European audience than to an American one. And the top award at Sundance means something to a lot of general audiences. Other than that, for the most part don't.

Is that a good thing or not?

I don't know whether it is. I like to think that people have their own opinions, and have the confidence in that opinion. Juries and awards are often, like I said at the press conference today, compromises. You'll have a jury where four people want this film, and four people want that film, and then they're fighting, and you have to decide, and in the end you give it to something that maybe wasn't anybody's first choice. And that often happens. Once you're within the industry, you hear multiple stories of jury gossip that you just have to sit back and laugh about, but you get advised that the first time with a jury can be very perverse. Often I completely disagree with what a jury says.

What kind of criteria do you use to evaluate a film?

To me, it's everything. I try to take each film on its own merits; I try to think: what is the director trying to do with this film? Where are they trying to go? Is it saying something? And if it is saying something, what is it saying? Is it saying it in a good way? So I see a film as very much a totality of things.

But still, I think that any kind of art we perceive very emotionally. And people think emotionally in a different way. Can art be objectively judged?

No, it can't. There are certainly films where I will get emotional. I cry a lot at movies, and people will laugh at me, but I can watch fifteen movies in a month, and I'll still cry at movies. The job of a critic is so much of it has to go into training. How much are you aware, how familiar are you with the history of the medium and with what's out there today? And so there's a process of connoisseurship. You learn to look. You have to be instructed on how to look at something. And once you have that background, then you begin to judge. It's always going to be subjective to some degree. I always joke that a friend of mine, one of my colleagues, outside of cinema is a birdwatcher. So if he sees birds in a movie, he'll like that movie more because he's a birdwatcher. And we all have these "buttons" that a film will push.

PROGRAM UTOROK 23. 6. 2009 / TUESDAY

Trenčianske Teplice

Tatra banka cinema

10:30 Buick Riviera / Buick Riviera (CF), r. Goran Rušinović, 2008, HR/BiH, feature / hraný, 86´

13:00 Parque via / Parque via (CF), r. Enrique Rivero, 2008, MX, feature / hraný, 86´

16:30 Biele noci / White Nights (DNC), r. Taylor Hackford, 1985, US, feature / hraný, 136´

19.00 Hlad / Hunger (CF), Tatra banka Cinema

r. Steve McQueen, 2008, UK, feature / hraný, 96´

23:30 Iný Hollywood: Divoký, neznámy príbeh Austrálskej Novej vlny!

Not Quite Hollywood: The Wild, Untold Story of Ozploitation! (LNS), r. Mark Hartley, 2008, AU/ US, docum., 100´

Kino Prameň

Prameň Cinema

10:00 All That Jazz / All That Jazz (DNC), r. Bob Fosse, 1979, US, feature / hraný, 123´

12:30 Nesmúť / Don't Grieve (COM), r. Georgij Danelija, 1969, USSR, feature / hraný, 78´

15:00 Žiarenie / The Shining (CLT), r. Stanley Kubrick, 1980, UK/US, feature / hraný, 142´

18:00 Traja múdri muži / Three Wise Men (EC), r. Mika Kaurismäki, 2008, FI, feature / hraný, 98´

20:30 Synecdoche, New York / Synecdoche, New York (AW), r. Charlie Kaufman, 2008, US, feature / hraný, 124´

Sprievodné podujatia

Special Events

Kursalón

13:00, Tlačová konferencia Medzinárodná súťaž krátkych filmov / Press Conference International Competition of Short Films

17:00, Elena Vacvalová uvádza "Bajaja bez hlavy"

Ivan Palúch a jeho filmové spomínanie

Festivalová kaviareň

21:00 Každý večer naživo s Oskarom Rózsom / live evenings:

Radek Pastrňák a Pakostra blues, DJ Stevie

Trenčín

Festivalové kino ODA

11:00 Flashdance / Flashdance (DNC), r. Adrian Lyne , 1983, US, feature / hraný, 95´

13:00 Kozmická stanica / Cosmic Station (LA), Bettina Timm, 2008, GE, docum., 30´

Všetci okrem mňa umrú / Everybody dies but me (LA), r. Valeria Gaia Germanika, 2008, RU, feature / hraný, 87´

15:15 Turisti / The Turists (CF), r. Alicia Scherson, 2009, CL, feature / hraný, 104´

18:15 Papierový vojak / Paper Soldier (EC), r. Alexej German jr., 2008, RU, feature / hraný, 118´

20:45 Tyson / Tyson (AW), r. James Toback, 2008, US, docum., 90´

Bažant kinematograf

22:00 West Side Story / West Side Story (CLT), r. Robert Wise, Jerome Robbins, 1961, US, feature / hraný, 151´

ArtKino Metro

10:30 Krátke filmy II (SH2)

Shorts II

13:00 33 scén zo života / 33 Scenes from Life (EC), r. Małgorzata Szumowska, 2008, PL/GE, feature / hraný, 96´

15:30 Krátke filmy V / Shorts V (SH5),

18:30 Ako sa varia dejiny / Cooking History (SS), r. Peter Kerekes, 2009, AT/ SK, docum., 88´

21:00 V moci davu / Involuntary (LA), r. Ruben Ostlund, 2008, SE, feature / hraný, 98´

CINEMAX

18:00 Eldorado / Eldorado (LA), r. Bouli Lanners, 2008, BE/ FR, feature / hraný, 85´

20:30 Odplata / Revanche (EC), r. Götz Spielmann, 2008, AT, feature / hraný, 121

GENERÁLNI REKLAMNÍ PARTNERI • GENERAL PARTNERS
AQUACITY POPRAD
DÔVERA+ ZDRAVOTNÁ POISŤOVŇA
HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI • MAIN PARTNERS
OMNIA Holding SE
TB TATRA BANKA
TAURIS Zdravé výrobky bez alergénov
CEF CENTRAL EUROPEAN FOUNDATION
Slovnaft
HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNERI • MAIN MEDIA PARTNERS
STV SLOVENSKÁ TELEVÍZIA
Pravda
Zoznam.sk
BOOMERANG MEDIA
ŽURNÁL
OFICIÁLNY PREPRAVCA TRANSPORT PROVIDER
LANCIA
LOGISTICKÝ PARTNER LOGISTICS PARTNER
DHL
REKLAMNÍ PARTNERI • PARTNERS
PROVIMI PET FOOD CZ, SK, PL
Dr.Max LEKÁRNA
enagro
AVI-STUDIO
PENZIÓN BÁSKE
briliant exclusive collection
SLOVAK SEASON PARTNER
MEDIÁLNI PARTNERI • MEDIA PARTNERS
markíza
FILMBOX
CE
okey radio
HIT FM RADIO
ĽVPA
pardon
cineMAX
OFICIÁLNI DODÁVATELIA • OFFICIAL SUPPLIERS
PHILIPS sense and simplicity
PARK HOTEL
SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV SLOVAK FILM INSTITUTE
týždenník markíza
kam do mesta
PORT.sk kiná tv divadlá
kedykam www.kedykam.sk
Superobed.sk
SITA SLOVENSKÁ TLAČOVÁ AGENTÚRA
TRENČIANSKY ECHO
QEX
Hubert
VIA FRANCE TRAVEL AGENCY
Segafredo
GS design

Denník 17. Art Film Festu
● Redakcia: Zuzana Kizáková, Alexandra Ševčíková ● Preklad: Michael Dove ● Grafická úprava: Andrej Šimkovič ● Vizuál AFF: Juraj Meszáros